

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ХЕРСОНСЬКИЙ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Директор ВСП «ХГМФК ОДЕКУ»
С.Г. Кіріяк
«14» квітня 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про відкриті навчальні заняття у
Відокремленому структурному підрозділі
«Херсонський гідрометеорологічний фаховий коледж
Одеського державного екологічного університету»

СХВАЛЕНО
на засіданні методичної ради
ВСП «ХГМФК ОДЕКУ»
протокол №5 від «14» квітня 2021 р.
Голова методичної ради *[Signature]*
/О.В. Лянзберг/

1. Загальні положення

1.1. Положення про відкриті навчальні заняття педагогічних працівників у ВСП «Херсонський гідрометеорологічний фаховий коледж Одеського державного екологічного університету» (далі – ВСП «ХГМФК ОДЕКУ») розроблене відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів, які регулюють освітній процес у ВСП «ХГМФК ОДЕКУ», та регламентує порядок організації відкритих занять педагогічних працівників у ВСП «ХГМФК ОДЕКУ», їх планування, підготовку, проведення та оцінювання.

1.2. Відкрите заняття – одна зі складових методичної роботи педагогічного працівника.

1.3. Відкрите заняття – форма управлінського контролю, метою якого є виявлення професійного рівня, педагогічної майстерності, кваліфікації науково-педагогічного працівника для подальшого їх удосконалення та підвищення рівня навчальних досягнень студентів.

1.4. «Положення про відкриті навчальні заняття у ВСП «ХГМФК ОДЕКУ» (далі – Положення) укладене з метою вдосконалення системи контролю й оцінки якості освітнього процесу та методик викладання навчальних дисциплін; окреслення основних вимог до планування і проведення відкритих навчальних занять, їх аналізу, оцінки та оформлення результатів обговорення; забезпечення якості освітньої діяльності у коледжі.

2. Функції відкритого заняття

2.1. *Інформаційна* – встановлення професійного рівня, педагогічної майстерності та кваліфікації педагогічного працівника, а також рівня здобутих студентами знань, умінь і навичок.

2.2. *Діагностуюча* – виявлення основних методів і прийомів, що застосовуються педагогічним працівником, їх відповідність цілям заняття, з урахуванням специфіки освітньої програми; встановлення причин допущення помилок студентами.

2.3. *Мотивуюча* – стимулювання подальшого вдосконалення професіоналізму педагогічного працівника та навчальної діяльності студентів.

2.4. *Навчальна* – поширення передового досвіду, виявлення необхідності та шляхів зростання професійного рівня, педагогічної майстерності, кваліфікації педагогічного працівника.

3. Види та типи відкритих занять

3.1. Відкриті заняття у ВСП «ХГМФК ОДЕКУ» можуть бути проведені у виді лекції, лабораторного, практичного (семінарського) заняття. Залежно від мети та завдань можуть бути проведені відкриті заняття наступних типів:

3.1.1. *Пробне* – проводиться кандидатом на посаду педагогічного працівника для підтвердження його професійної придатності. Особливістю такого заняття є те, що особа, яка його проводить, може не мати досвіду педагогічного працівника. Головний критерій – демонстрація професійного рівня, педагогічної майстерності. Особи, які повинні бути присутніми на відкритому занятті в обов'язковому порядку: заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувач навчально-методичного кабінету (методист), голова циклової комісії, педагогічні працівники відповідної циклової комісії (загалом не менше 3-х членів циклової комісії).

3.1.2. *Планове* – проводиться відповідно до умов контракту, при поданні документів щодо присвоєння педагогічного звання, атестації педагогічного працівника, індивідуального плану роботи педагогічного працівника та затвердженого Плану проведення відкритих занять педагогічними працівниками ВСП «ХГМФК ОДЕКУ». На такому занятті обов'язково повинні бути присутні: заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувач навчально-методичного кабінету (методист), голова циклової комісії, члени атестаційної комісії, педагогічні працівники відповідної циклової комісії (загалом не менше 3-х членів циклової комісії).

3.1.3. *Показове* – проводиться педагогічними працівниками зі значним досвідом навчальної, методичної, педагогічної і організаційної діяльності (викладачі-методисти, спеціалісти вищої категорії) з метою демонстрації новітніх методик викладання, використання сучасних освітніх технологій, в першу чергу, для:

- педагогічних працівників, які нещодавно розпочали свою діяльність;
- колег з інших навчальних закладів міста та області тощо.

На такому занятті обов'язково повинні бути присутні: заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувач навчально-методичного кабінету (методист), завідувачі відділень, голова циклової комісії, педагогічні працівники відповідної циклової комісії (загалом не менше 3-х членів циклової комісії).

3.1.4. *Конкурсне* – проводиться педагогічним працівником циклової комісії, який проходить конкурсний відбір на заміщення вакантної посади. На такому занятті в обов'язковому порядку мають бути присутні: заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувач навчально-методичного кабінету (методист), голова циклової комісії, педагогічні працівники відповідної циклової комісії (загалом не менше 3-х членів циклової комісії).

3.1.5. До відкритих занять планового, показового та конкурсного типів викладачі готують:

- методичні розробки, які розглядаються й затверджуються на засіданнях циклових комісій за місяць до проведення самого відкритого заняття;
- належний пакет навчально-методичних матеріалів для ефективного проведення заняття.

4. Організація та проведення відкритого заняття

4.1. Відкриті заняття у ВСП «ХГМФК ОДЕКУ» проводяться відповідно до Плану проведення відкритих занять педагогічними працівниками ВСП «ХГМФК ОДЕКУ», сформованого завідувачем навчально-методичного кабінету (методистом) за поданням циклових комісій на поточний навчальний рік, за графіками, затвердженими на засіданнях циклових комісій ВСП «ХГМФК ОДЕКУ» (форма графіку проведення відкритих занять наведена у додатку А).

4.2. Затверджений заступником директора з навчально-виховної роботи План проведення відкритих занять педагогічними працівниками ВСП «ХГМФК ОДЕКУ» розміщується у відповідній рубриці на офіційному сайті ВСП «ХГМФК ОДЕКУ».

4.3. У графіку проведення відкритих занять вказуються всі їх типи. При складанні графіка необхідно враховувати терміни дії контрактів та атестації педагогічних працівників, їх побажання щодо виду, типу, теми та дати проведення відкритого заняття.

4.4. Відповідальність за своєчасне виконання графіка проведення відкритих занять та інформацію про них (оголошення про проведення, відгуки) несуть голови циклових комісій ВСП «ХГМФК ОДЕКУ». Оприлюднення інформації про проведення відкритого заняття здійснюється шляхом запису до місячного та тижневого плану роботи коледжу.

4.5. Інформацію про відкрите навчальне заняття розміщують на стендах викладацької, циклових комісій або на веб-сторінках за тиждень до його проведення.

4.6. Перенесення відкритого заняття можливе лише у випадку хвороби, відрядження науково-педагогічного працівника або іншої поважної причини. Педагогічний працівник, який не провів відкрите заняття з поважної причини, змінює термін проведення за погодженням його із заступником директора з навчально-виховної роботи та/або завідувачем навчально-методичного кабінету (методистом).

4.7. Після проведення відкритого заняття, на засіданні відповідної циклової комісії та/або атестаційної комісії коледжу відбувається обговорення, оцінювання його результатів, підводяться підсумки та вносяться пропозиції щодо: вдосконалення професійного, методичного та організаційного рівнів проведення заняття, робиться висновок відповідно до мети/типу заняття. Результати контролю якості проведення занять відображаються рецензентами із числа присутніх у Журналі взаємних і контрольних відвідувань занять педагогічних працівників циклової комісії (Пам'ятку для аналізу та оцінки відкритого заняття наведено у додатку В).

4.8. Заняття вважають відкритим за умови присутності на ньому не менше 3-х членів циклової та/або атестаційної комісії. У іншому випадку проведене заняття кваліфікують як взаємовідвідування.

5. Результати проведення відкритого заняття

5.1. Завідувач навчально-методичного кабінету (методист) ВСП «ХГМФК ОДЕКУ» здійснює моніторинг виконання Плану проведення відкритих занять педагогічними працівниками.

5.2. За результатами проведення відкритого заняття може бути прийняте рішення щодо:

- присвоєння/підтвердження кваліфікаційної категорії під час атестації;
- клопотання щодо присвоєння педагогічного звання;
- рекомендації на заміщення вакантної/іншої посади;
- заохочення педагогічного працівника;
- позбавлення права ведення занять тощо.

ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ ЗАНЯТЬ
педагогічними працівниками
циклової комісії _____
на _____ навчальний рік

№	П.І.П. педагогічного працівника	Дата (місяць) проведення	Вид (лекція, лабораторне, практичне, семінарське заняття) та тема заняття	Дисципліна, група, аудиторія,

Голова циклової комісії _____
Дата _____

Підпис _____

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ АНАЛІЗУ ТА ОЦІНКИ ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ

У аналізі відкритого заняття рекомендується зазначити:

1. Інформацію про:

- дату проведення; курс, групу, спеціальність студентів, для яких проводилося заняття;
- ПІБ, кваліфікаційну категорію, педагогічне звання, посаду педагогічного працівника, який проводив заняття;
- назву дисципліни; вид (лекція, практичне, семінарське, лабораторне), тему та мету заняття;
- номер і дату протоколу засідання циклової комісії, де розглядали відкрите заняття;
- дата, підпис рецензента.

2. Якість викладання:

- відповідність заняття робочій навчальній програмі;
- професійний рівень, кваліфікація педагогічного працівника (у т.ч. володіння змістом програми дисципліни);
- педагогічну майстерність педагогічного працівника:
- володіння методикою викладання (дотримання структури проведення заняття);
- застосування традиційних/інноваційних методів навчання (оглядова, тематична, проблемна лекція, лекція-консультація, лекція-конференція, бінарна, дуальна, лекція із заздалегідь запланованими помилками, тренінг, презентація, дискусія, комунікативний метод, імітація, симуляція, модерація, моделювання ситуацій, «мозкова атака», тренажерні завдання, метод кейс-стаді, робота в малих групах тощо);
- застосування форм контролю (тестування, усне, письмове опитування, перевірка підготовленого есе, дайджесту, огляду, звіту, конспекту, презентації, курсової, розрахунково-графічної роботи, проекту, вправи, задачі, ситуаційного завдання тощо);
- використання сучасних комп'ютерних технологій, візуального супроводження (роздатковий / наочно-ілюстративний матеріал, опорний конспект лекцій тощо);
- прагнення викликати у студентів інтерес до навчальної дисципліни; взаємозв'язок з аудиторією; підготовленість студентів та ступінь їх активності; доступність, чіткість викладення матеріалу; сприяння розвитку загальних та професійних компетентностей студентів; рівень володіння мовою;

- особистісні якості педагогічного працівника: сумлінне ставлення до роботи; дотримання вимог діючих положень організації освітнього процесу; вимогливість; тактовність; поважне ставлення до студентів; об'єктивність в оцінці знань студентів; наявність почуття гумору тощо.

3. Відповідність/невідповідність навчального заняття вимогам, що висуваються п. 4 ст. 58 ЗУ «Про вищу освіту» .

4. Загальний висновок: досягнення/недосягнення мети відповідність/невідповідність навчального заняття вимогам, що висуваються п. 1 ст. 58 ЗУ «Про вищу освіту».